

ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ

(Ἐκδιδόμενη κατὰ Παρασκευήν.)

ΤΙΜΑΙ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΕΩΝ

Διατριβῶν ὁ στίχος λεπτά 25
Ἐδαποῖσεις καὶ ἀγγελίαι κατ' ἀποκοπήν.

Ὁ Συντάκτης

ΚΩΝΣΤ. Κ. ΦΙΛΟΠΟΥΛΟΣ.

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

ΕΤΗΣΙΑ . . . Δραχ. Ν 14.
Πληρωτέα κατ' ἑξαμηνίαν

Ἠσταφίς

Μετὰ πολλῆς χαρᾶς ἐγένετο ἀποδεκτὴ καὶ ἐν παύσῃ, ὡς καὶ ἐν ἀπάσαις ταῖς σταφιδόφοροις ἐπαρχίαις, ἡ εἰδήσις ὅτι ἡ Γερουσία τῶν ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, ἐψήφισε τὸ νέον δασμολόγιον, τὸ περιλαμβάνον τὴν ὀλοτελῆ κατάρτησιν τοῦ ἐπὶ τῆς ἡμετέρας σταφίδος δασμοῦ. Τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο θὰ διαβιβασθῆ ἤδη εἰς τὴν Βουλὴν, πιστεύεται δὲ ἀδιστακτικῶς ὅτι τὸ ἀφορὸν τὴν σταφίδα μέρος αὐτοῦ θέλει ἐπιψηφισθῆ καὶ ποσ' αὐτῆς, διότι ἡ περὶ καταργήσεως τοῦ δασμοῦ ἰδέα ἐπικρατεῖ ἐν τῇ Βουλῇ, εἶχε δὲ καλλιεργῆσθαι αὐτὴν ἡ ἐξειδικιασμένη ἐμπειρία τοῦ ἐπιτετραμμένου τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως κ. Γενναδίου, κατὰ τὴν ἐν Ἀμερικῇ διαμονὴν του. Περὶ τούτου τῆ ἐπερωτήσεως τοῦ ἡμετέρου Βουλευτοῦ κ. Δλ. Φωτῆλα, κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς Βουλῆς, τῆς 14 Ἰσταμ. ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργός κ. Δραγούμης ἀνεκοίνωσε τὰ ἐπόμενα: «Πράγματι, καθ' ἃ τηλεγραφικῶς ἀνήγγειλλεν αὐτῷ ὁ ἐν Νέα Ἰόρκῃ γενικὸς ἡμῶν πρόξενος, ἡ Ἀμερικανικὴ Γερουσία ἐψήφισε νομοσχέδιον κηρύσσον τὴν ἀτέλειαν τῆς σταφίδος καὶ ὑπ' αὐτῆς καταρτισθέν. Διότι σημειωτέον, ὅτι καὶ ἡ Βουλὴ ἐψήφισε τοιοῦτον Νομοσχέδιον, ἀλλ' ἡ Γερουσία ἐνεκα λόγων ὄλων τυπικῶν δὲν ἀπεδέχθη αὐτό. Ἦδη πρόκειται ἡ Βουλὴ νὰ ἐξεργήσῃ τὴν ἀπόφασιν αὐτῆς ἐπὶ τοῦ ψηφισθέντος ὑπὸ τῆς Γερουσίας Νομοσχεδίου, καθ' ἃς δ' ἔχομεν θετικὰς πληροφορίες θέλει ἐπιδοκιμάσει αὐτό.»

Εἶπομεν ἐν ἀρχῇ ὅτι ἡ εἰδήσις αὕτη λίαν εὐάρεστον αἰσθησὶν ἐνεποίησεν εἰς τὰς σταφιδόφορους ἐπαρχίας, διότι ἐπέρχεται ὡς ἀντισταθμισμα τὸ αἶμιον τοῦτο γεγονός εἰς τὴν ἐκ τῶν τελευταίων δοκιμασιῶν τῆς σταφίδος γενικὴν ἀποθάρρυνσιν καὶ διότι ἐπὶ τοῦ γεγονότος τούτου πολλὰς στήριζον ἐλπίδας αἰσιωτέρου μέλλοντος τοῦ πολυτίμου ἐκείνου προϊόντος μας. Ἐκ μακρᾶς τοῦ παρελθόντος πείρας γνωρίζομεν ὅτι πᾶσα ἐλάττωσις τῶν δασμῶν τῆς σταφίδος ἐπέφερον ὡς ἀμείνον αὐτῆς ἀποτέλεσμα τὴν αὐξάνσιν τῆς καταναλώσεως· τούτο παρετηρήθη ἐπαινετημένως ἐν τῇ καταναλώσει τῆς Ἀγγλίας καὶ ἐν τῇ τῆς Γερμανίας· τοιοῦτον εὐάρεστον ἀποτέλεσμα προσδοκώμεν, μετὰ πλείοτερας βεβαιότητος ἐκ τῆς καταργήσεως τοῦ ἐν Ἀμερικῇ δασμοῦ, καθ' ὅσον θὰ δώσῃ ὄψιν εἰς τὴν καταναλώσιν ἐν χώρᾳ πλουσία καὶ ἐπιχειρηματικῇ.

Ἐφ' ὅσον ὅθεν τὸ εὐχάριστον τοῦτο γεγονός θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἐπαύξεισιν τῆς καταναλώσεως τῆς ἡμετέρας σταφίδος, ὑπὲρ ἧς πρὸ τούτου χρόνου τῆς ἀναλισκονται εἰς σκέψεις καὶ ἐπινοήσεις συντελεστικῶν πρὸς τούτο μέσων καὶ ἐφ' ὅσον τὸ ἐπιτευχθὲν ἀγαθὸν ὀφείλεται εἰς τὴν Κυβερνητικὴν ἐνέργειαν, ἡ Κυβέρνησις θέλει προσκινήσει μέγα κόπος ἐν τῇ ἠθικῇ συνειδήσει, ὡς σημειώσα ἕνα σταθμὸν προόδου καὶ ἀναπτύξεως ἐν τῇ παραγωγικῇ τοῦ τόπου δράσει.

—(—

Καὶ ἐτέραν εὐάρεστον σχετικὴν εἰδήσιν ἔχομεν ἐκ Λονδίνου, ἀφορῶσαν εἰς τὴν βελτίωσιν τῶν

τυχῶν τῆς ἡμετέρας σταφίδος, ἧτις νέας ἐπέβαλεν ἐλπίδας εἰς τὸ ἀποτεθαρρυσμένον φρόνημα τῶν σταφιδόφορων ἐπαρχιῶν. Ἀναγγέλλεται ἐκ Λονδίνου ὅτι τὴν 4)16 Ἰσταμένου μηνός συνήλθεν πολυπληθὴς ἐμπορικὴ συνέλευσις κατ' ἣν συνεζητήθη τὸ ζήτημα τοῦ ἐπὶ τῶν ἀποξηραμένων καρπῶν εἰσαγωγικοῦ δασμοῦ καὶ διετυπώθη τὸ περὶ τούτου ἐμπορικὸν φρόνημα. Μετὰ εὐρείαν τοῦ ζητήματος συζήτησιν, ἡ συνέλευσις κατέληξεν εἰς τὴν πρότασιν ὅτι· ἀκατὰ τὴν γνώμην τῆς περὶ τῆς ἐμπορικῆς συνελεύσεως καιρῶς, νὰ καταργηθῆ ὁ ἐπὶ τῶν ἀποξηραμένων καρπῶν εἰσαγωγικὸς δασμὸς, ἧτις καὶ ἐγένετο δεκτὴ. Τελευταίον ἡ συνέλευσις προέβη εἰς διορισμὸν ἐπιτροπῆς ὅπως λάθῃ πληροφορίας καὶ ἐξακριβώσῃ τὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου γνώμην τῶν ἐν Λίβερπουλ ἐμπόρων καὶ συντάξῃ ἔκθεσιν ὑποβληθησομένην εἰς νέαν συνέλευσιν.

Μ' ὄλον ὅτι ἡ ἀνωτέρω ἐνέργεια εἶναι ὄλων ἐπιδοκίμη, οὐχ' ἤτερον ἐνδεικνύει σαφῶς τὸ ἐνδιαφέρον ὅπερ ἐμποιεῖται ὁσμέραι πλείοτερον εἰς τοὺς τόπους τῆς καταναλώσεως ὑπὲρ τῆς ἡμετέρας σταφίδος καὶ ὅτι παρασκευάζονται ἐν αὐταῖς αἱ ὁδοὶ αἱ ἀγούσαι εἰς τὴν ἀτέλειαν, ἧτις θὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν θέσιν τοῦ προϊόντος ἡμῶν τούτου, ἵνα μὴ ἀπελπιζώμεθα ἐκ τῶν δοκιμασιῶν τοῦ παρόντος.

Εὐχάριστος παρατηροῦμεν ὅτι ἐν τῇ ὑπὲρ τῆς ἡμετέρας σταφίδος κινήσει εἰς Ἀγγλίαν ἐνεργῶν μέρος ἔχει ὁ συμπολίτης ἡμῶν κ. Θ. Βουρλούμης ὅστις καὶ πειστικῶς ἠγόρευσεν ἐν τῇ ἐμπορικῇ συνέλευσει ὑπὲρ τῆς καταργήσεως τῶν δασμῶν καὶ συγκατελέχθη μετὰ τῶν μελῶν τῆς ὀνομασθείσης, ὡς ἀνωτέρω ἐρρήθη ἐπιτροπῆς. Τοῦ κ. Βουρλούμη το ὄνομα δὲν ἀναγράφεται τὸ πρῶτον ἤδη ἐν τῇ ἀγαθῇ ὑπὲρ τῆς σταφίδος ἐνεργείᾳ· εἰς πᾶσαν διδομένην εὐκαιρίαν ὁ ἡμέτερος ἀξιόλογος συμπολίτης δὲν ἀποκνεῖ νὰ προσφέρῃ ὑπὲρ αὐτῆς τὴν νοήμονα αὐτοῦ ἐνέργειαν, τὴν δραστηριότητα καὶ τὴν παρησίαν του, καὶ νὰ σκέπτεται καὶ δρᾷ ἐξ ἀνωτέρας περιωπῆς καὶ ἐκτός τοῦ στενοῦ κύκλου τοῦ ἐμπορικοῦ συμφέροντος.

—(—

Ἐπιστῶμεν τὴν προσοχὴν τῶν ἡμετέρων ἀναγνωστῶν ἐπὶ τῆς κατωτέρω δημοσιευμένης περὶ σταφίδος διατριβῆς τοῦ κυρίου Δ. Δάρα, διότι ἐν αὐτῇ ἐν ἐκφραστικῇ συντομίᾳ ἐξελέγγονται τὰ ὑπὲρ τῆς ἐξασφαλίσεως τῆς ἡμετέρας σταφίδος προταθέντα μέχρι τοῦδε μέτρα καὶ καθορίζεται τὸ σύστημα ὅπερ ἡ ἰδιωτικὴ ἐνέργεια ὀφείλει ν' ἀκολουθήσῃ πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ μέτρου ἐκείνου ὅπερ κατὰ τὴν γνώμην τοῦ γράφοντος καὶ πλείστον ἄλλων ἐντρίβων τοῦ ὑπὸ συζήτησιν ζητήματος, κρίνεται πρακτικώτερον.

Περὶ τοῦ μελλόντος τῆς σταφίδος.

Ἐπὶ τούτου καὶ μόνου δέον ἐστὶ νὰ σκεφθῶσιν οἱ ἀρμόδιοι, καὶ ἐπὶ τούτου καὶ μόνου δέον νὰ περιορισθῆ ἡ συζήτησις, καὶ ἐπὶ τούτου καὶ μόνου δέον νὰ στραφῇ μετ' ἄκρας περισκόψεως καὶ ἐπι-

μελείας ἢ φροντίς τῆς Κυβερνήσεως, τῆς βουλῆς, τῶν ἐμπορικῶν Συλλόγων καὶ τῶν κτηματιῶν, διότι ἡ προηγουμένη καὶ παρούσα κατάστασις τῆς ἀδραναίας καὶ ἐκπτώσεως τῶν τιμῶν σταφιδοκάρπου δὲν εἶναι πρωτοφανῆς ἐν τῷ σταφιδικῷ κόσμῳ, ἐμφανισθεῖσα κατὰ περιόδους καὶ κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη καὶ εἰς ἀπελπισίαν σχεδὸν ἐμβαλλούσα τοὺς τε σταφιδοκτῆμονας καὶ ἐμπόρους.

Ἡ ἀμπωτικὴ αὕτη καὶ παλίρροια τῶν τιμῶν ἐρειδομένη ἐπὶ τῶν φυσικῶν νόμων τῆς προσφοράς καὶ τῆς ζήτησεως ἐστὶ συνήθης εἰς ἅπαντα τὰ προϊόντα τῆς τε γῆς καὶ τῆς τέχνης.

Ἰπῆρξεν παραγωγὴ ἐποχῆ καθ' ἣν ἡ παραγωγὴ τοῦ σταφιδοκάρπου καίτοι οὖσα κατὰ τὸ πεμπτημόριον ἐλάσσων τῆς παρούσης ἐθεωρήθη ὑπερβολικὴ θέσασα εἰς ἄκραν ἀμνηγίαν τοὺς τε σταφιδοκτῆμονας καὶ τοὺς τὸ εἶδος ἐμπορευομένου περὶ τοῦ πῶς καὶ ποῦ θὰ καταναλωθῆ ἢ τότε μεγάλη παραγωγή τῶν 30 ἢ 40 χιλιάδων τόνων, καὶ μολαταῦτα τὸ τότε ὑπερβολικὸν τῆς παραγωγῆς, ἐν σχέσει πρὸς τὴν τότεκατανάλωσιν, καταναλώθη ὀλόκληρον, καὶ προϊόντος τοῦ χρόνου καὶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἡ παραγωγὴ ἐδίπλασιάζθη ἐτριπλασιάζθη, καὶ ἅπαντα καταναλώθη, ὑπὸ λίαν συμπερούσας τιμᾶς.

Αἱ αἰτίαι αἱ παραγαγούσαι τὸ εὐχάριστον τοῦτο ἀποτέλεσμα δὲν εἶναι δυσεξήγηται, καθόσον ἡ ἰδιότης τοῦ προϊόντος τούτου, τοῦ προνομιακῶς ἐν Ἑλλάδι παραγομένου, ἐστὶν ἐπιδεκτικὴ παγκοσμίου καταναλώσεως, ἐφ' ἣ καὶ ἡ καταναλώσις προήχθη καταπληκτικῶς, καὶ δύναται ἀκόμη νὰ προαχθῆ εἰς βαθμὸν ἀνέλπιστον, τιθεμένων εἰς ἐνέργειαν τῶν πρὸς τούτο χρησίμων ἐνεργειῶν· ὅθεν ἡ κυρία σκέψις καὶ ἡ κυρία φροντίς ἡμῶν δέον νὰ περιορισθῆ εἰς τὰ μέσα ἐκεῖνα δι' ὧν δύναται ἀποτελεσματικῶς νὰ προσεταθῆ ἡ χρῆσις τοῦ σταφιδοκάρπου, εἰ δυνατόν, ὅπου ὑπάρχει ἀνθρώπινον στόμα.

Τὰ προτεινόμενα μέσα, περὶ περιορισμοῦ φυσικῶν, περὶ προσδιορισμοῦ χρόνου φορτώσεων, περὶ μονοπωλίου, περὶ ἀπαγορεύσεως χαρακώματος τῶν κλιμάτων, περὶ συστάσεως κτηματικῶν τραπέζων καὶ τὰ τούτοις ὅμοια ἐπιτραπέιο μοι τὸ ὄφρος ὅπως ὀνομάσω τινὰ μὲν δευτερεύοντα ζητήματα, τινὰ δὲ φροῦδα καὶ ἀνάξια συζητήσεως.

Τὸ κατ' ἐμὲ φρονῶ, ὅτι οὐ μόνον δὲν πρέπει νὰ μειωθῆ ἡ παραγωγὴ τοῦ σταφιδοκάρπου, ἀλλ' ἐξ ἐναντίου πρέπει νὰ ὑποστηριχθῆ βαθμηδὸν μέχρι τοῦ τελευταίου ὅριου τῆς ἐφικτῆς παραγωγῆς, ἐμφυτευομένων ἀπασῶν τῶν ἐν Ἑλλάδι ἐπιδεκτικῶν παραγωγῆς γαιῶν· διότι ἡ χρῆσις τοῦ πολυτίμου καὶ ἐξαιρέτου τούτου προϊόντος διὰ τὴν Ἑλλάδα, ὅπως ἐν Ἀγγλίᾳ κατέστη ἀπαραιτήτως ἀναγκαία πρὸς βρώσιν καὶ ὄλον ἢ χρῆσις τοῦ αὐξάνει, οὕτω δύναται καὶ ἐν ἄλλαις ἐπικρατίαις, ἐν ἄλλαις ἠπείροις νὰ καταστῆ τοιαύτη· ἄλλως τὸ τὸ προϊόν μας τοῦτο ἐστὶ ἐπιδεκτικὸν ποικίλης χρῆσεως, δυνάμενον νὰ μεταποιηθῆ εἰς διάφορα οἰονοπευμάτα, ὧν ἡ ποιότης, ὡς ἐστὶν ἐπιστημονικῶς ἀποδεδειγμένον, εἶναι ἡ ἐκλεκτοτέρα καὶ ἀβλαβέστερα εἰμὴ εἴπω ὀφελιωτέρα τῷ ἀνθρώπῳ· χρῆσιμεῖται πρὸς πρασκευὴν διαφόρων λίαν εὐγενῶν

στων και εκλεκτων γλυκυσματων φαγητων, αρωτων, κουλουριων κλπ.

Αναμφιβόλως δεν πρέπει να τεθη υπό συζήτησιν, τὸ ὅτι πρέπει νὰ ἐπιδοθῶμεν καὶ εἰς ἄλλων προϊόντων τὴν καλλιέργειαν πρὸς ἡμετέραν χρῆσιν καὶ εὐμάρειαν· ἀλλ' ἔχομεν καὶ πρὸς τοῦτο ἀπειρους ἐκτάσεις γαιῶν παρθένων ἀπὸ τοῦ κατακλιεσμοῦ περιηγηθῆτε τὴν στερεάν Ἑλλάδα, τὰ μεσόγεια τῆς Πελοποννήσου, ἵνα πεισθῆτε περὶ τοῦ τοῦ· ἀλλὰ ποῦ χεῖρες καὶ συγκοινωνία; ἀλλὰ καὶ τοῦτο μὲ τὸν καιρὸν ἀποκτηθήσεται.

Ἐπιτοὶ παντὸς δισταγμοῦ ἐστὶν, ὅτι εἰς τὴν ἐπέκτασιν τῆς καταναλώσεως συμβάλλει ἐν ταῖς πρώτοις καὶ ἡ καλὴ ποιότης, διὸ ἐξεταστέον τίς πταίει ἐπὶ τῇ ἀβελτηρίᾳ ταύτῃ τινῶν ἐπαρχιῶν καὶ ἐνίων κτηματιῶν.—Κατὰ τὴν κρίσιν μου ἡ ἀμαρτία αὕτη γεννᾶται ἐκ τριῶν αἰτίων. α) Ἐκ τῆς φύσεως τοῦ ἐδάφους. β) Ἐκ τῆς ἀσυνειδησίας, πλεονεξίας ἢ ἀβελτηρίας τῶν κτηματιῶν γ) ἐκ τῆς ἀπροσεξίας τῶν ἐμπυρομένων τὸ εἶδος, καὶ ὄντως πολλὰ ἐδάφη τῶν ἐπαρχιῶν Μεσσηνίας, Πυλίας καὶ Ὀλυμπίας παράγουσι ποιότητα κατωτέραν, καθόσον ὡς ἐκ τοῦ βαλιτώδους τῶν μερῶν καὶ τῆς πληθῆος τῆς παραγωγῆς ἀδυνατοῦσι νὰ ὀριμάσῃσι τὸν καρπὸν ἐντελῶς· πολλοὶ μὲν τῶν κτηματιῶν καὶ ἰδίᾳ τῆς πρώτης ἐπαρχίας, ἐπειγόμενοι ἐκ τῆς συγχρόνου σχεδὸν συλλογῆς τῶν σῶκων, ἀποζηραινοῦσι ἀτελέστατα τὸν σταφιδοκαρπὸν τῶν· ἄλλοι δὲ παρατηροῦντες ὅτι οἱ ἀγορασταὶ οὐδεμίαν σχεδὸν ποιῶσιν ἐξαιέσειν τῆς κακῆς ἀπὸ τῆς καλῆς ποιότητος καὶ ὠθοῦμενοι ἐκ τοῦ αἰσθήματος τοῦ συμφέροντος συλλέγουσιν τὸν σταφιδοκαρπὸν τῶν ἀτελῶς ἀποζηραμένων, ὠφελούμενοι ἐκ τοῦ θύρου (20—30 ἐπὶ τοῖς ο)ο. Ἐντεῦθεν ἀποδεικνύεται ὅτι οὐδόλως ἐπιδρῶσι τὰ πριμαρόλια πρὸς μόρφωσιν κακῆς ἢ καλῆς ποιότητος καὶ πολλὸ ὀρθῶς ἀπεφάνθη ἡ ἐπιτροπὴ τοῦ Συλλόγου ὁ Ἄβελτος ἰσχυρισθεῖσα ὅτι ὁ χρόνος τῆς φορτώσεως πριμαρολίων πρέπει ν' ἀφῆθῃ ἢ προσδιόριστος· ὁ Σύλλογος ὅμως δὲν ἤξεύρω πῶς σκερθεῖς ἐπέριψε τὰ ἀμαρτήματα τοῦ φυσικοῦ ἐδάφους, τὰ ἀμαρτήματα τῶν πλεονεκτῶν ἢ ἀβελτέρων κτηματιῶν καὶ τὰ ἀμαρτήματα τινῶν ἀπροσεκτῶν ἐμπόρων εἰς τὰ εὐλογημένα πριμαρόλια καὶ συνεπῶς ἠδίκησε, κατὰ μέγα μέρος, τὴν παραγωγὴν τῶν ἐπαρχιῶν Τριφυλλίας, Πατρῶν, Αἰγίου, Κορινθίας καὶ Μεσολογγίου, ὧν οἱ παραγωγεῖς ἔχουσι τὴν ζηλωτὴν φιλοτιμίαν καὶ ἀγαθὴν συναίσθησιν τοῦ ἀληθοῦς συμφέροντος τοῦ προῦτός τους, ὅπως παρασκευάζωσιν ἐκλεκτὴν ποιότητα, συντρεχόμενοι πρὸς τοῦτο καὶ ἐκ τοῦ ἐδάφους τῆς γῆς, ἥτις ἔχει μὲν τὸ φυσικὸν πλεονέκτημα νὰ παράγῃ καλὸν καρπὸν, ἔχει ὅμως τὸ μειονέκτημα νὰ μὴ παράγῃ ἄφθονον, ὅπως τὰ τῶν ἄλλων μερῶν· μάλιστα δ' ἐν Αἰγίῳ ὁ πόθος πρὸς μόρφωσιν ἐκλεκτῆς ποιότητος ἀνεπιβίασθη εἰς θαυρὸν βιομηχανίας.

Τὶ φρονεῖτε, δὲν εἶναι ἀρκούσα τιμωρία πρὸς τοῦ Μεσσηνίου τὸ πανταχόθεν ἐκ τῶν μερῶν τῆς καταναλώσεως ἀκούμενον ἐκτὸς καλαμάτα (ἐκτὸς Καλαμῶν) ἕνεκα τῆς ἀθλιᾶς ποιότητος τῶν μερῶν ἐκείνων; τὸ κατ' ἐμὲ φρονῶ ὅτι τοῦτο εἶναι ἐπαρκῶς συνεισθητικὸν διὰ τοὺς Καλαμίους, καὶ ἀρκετὰ διδασκτικὸν παράδειγμα διὰ τοὺς Πυργίους, μὲ τὰς Πάστιας τῶν, ἵνα ἐν τῷ μέλλοντι καταβάλλωσι πλεονα προσοχὴν, ἐπὶ τῷ φόβῳ μὴ καὶ οὗτοι ἀκούσωσιν ἐκτὸς ἐργῶν.—Κατόπιν τοῦ τῶν συγχωρῆσάτε μοι τὴν τόλμην, ὅπως ἐπιμένων θεωρῶ τὴν ἀπόρριψιν τοῦ συλλόγου περὶ προσδιορισμοῦ χρόνου φορτώσεως τῶν πριμαρολίων ἐσφαλμένην, καὶ ἔχω δι' ἐλπίδος ὅτι ἡ νοήμων καὶ Πατρικὴ Κυβέρνησις τοῦ κ. Τρικοῦπη δὲν θέλει ἀποδεχθῆ τοιαύτην πρότασιν.

Ὡς πρὸς τὸ μονοπώλιον τοῦ κ. Ξένου.

Ἡ ἰδέα αὕτη κατ' ἐπιφάνειαν πιθανὸν νὰ ἔχη τί τὸ ἐλκιστικὸν διὰ τινὰς κτηματίας, ἀλλὰ κατὰ βάθος ἐξεταζόμενον καὶ ἰδίᾳ ὑπὸ ἐθνικὴν ἑσφιν εἶσχεται πρὸς τὸ μέλλον, εἶναι ὅλως ἀσύμφωνον

πάντως δὲ ἀποκρουστὰ ἐστὶν ἡ ἀποθήκευσις ἢ κάλλιον εἰπεῖν ἡ φυλάκισις τῆς παραγωγῆς ἐν Λονδίῳ.

Ἠθῶς ἡ Κορινθιακὴ σταφίς ἡ προνομικῶς ἐν Ἑλλάδι μόνου παραγομένη δὲν εἶναι μονοπώλιον ἐπὶ μονοπωλίου; τοῦτο βεβαίως δὲν θέλει ἔχει ἄλλο ἀποτέλεσμα παρὰ τὴν μείωσιν καὶ περιορισμὸν τῆς καταναλώσεως, καὶ τὴν φυσικὴν τῆς ἀνθρωπότητος τάσιν εἰς τὸ νὰ καλλιέργησῃ καὶ παραγάγῃ ἄλλα προϊόντα δυνάμενα νὰ συναγωνισθῶσι μὲ τὸν σταφιδοκαρπὸν, αἷον σουλτανίας, ἀμπέλου καὶ λοιποὺς γλυκεῖς καὶ Ζαχρωδεις καρπούς· ὅσα κατὰ τὴν κρίσιν μου τὸ μονοπώλιον δὲν πρέπει νὰ τεθη ὑπὸ συζήτησιν.

Ὡς πρὸς τὴν σύστασιν γεωργικῶν τραπέζων.

Ἡ ἰδέα εἶναι λαμπρὰ καὶ πρακτικώτατη· ἀλλ' ὅπως ἔχουσι νῦν τὰς καθ' ἡμᾶς ὑπάρχει ὁ φόβος μὴ ἀντι ὠφελείας, προκῆψῃ ζημία, εἰ μὴ εἴπω τί πλεονέκτηρον. Ἡ σκέψις μου αὕτη φυσικὸν ἐστὶ νὰ θεωρηθῇ ἀρνητικὴ ἢ παραλογωτάτη, ἀλλ' ἐπιτρέψατέ μοι, παρακαλῶ, ὅπως ἐξηγηθῶ.

Ὡς ἐκ πολλῶν περιστάσεων παρετηρήθη ὑπὸ τῶν ψυχολογικῶς ἀκολουθούντων τὴν πορείαν τῆς Ἑλληνικῆς κοινωνίας, ἐν σχέσει πρὸς τὸν οἰκονομολογικὸν χαρακτήρα, ἐξήχθη τὸ ἀσφαλές συμπέρασμα, ὅτι εὐρισκόμεθα ἐν τῷ σχηματίζεσθαι καὶ συνεπῶς ἐν νηπιῶδει ἐθνικῶς καταστάσει, μὴ θετικοποιηθέντες· εἶτι καὶ ἰδίᾳ ἐπὶ οἰκονομικῇ μορφώσει. Τὸ δὲ κυριώτερον χαρακτηριστικὸν ἡμῶν εἶναι ὁ ἐλαττωματικὸς ψιττακισμὸς. Τὸν καλῶ ἐλαττωματικὸν ψιττακισμὸν, πρὸς διάκρισιν τοῦ ἔμφρονος καὶ ἀναγκαίου ψιττακισμοῦ, καθόσον, ὡς ἐπὶ τῷ πολὺ ἀπομιμούμεθα τὰς ἐπιβλαβεῖς τοῦ πολιτισμοῦ συνήθειας, καὶ λακτικίζομεν τὰς ἀγαθὰς καὶ ὠφελίμους. Τοιαύτης οὕσης τῆς ψυχικῆς καταστάσεως μας, ἐν μὲν ταῖς εὐδαιμονίαις μεθόσομεν λησμονοῦντες τέλος πάντων τυχὸν τοῦ μέλλοντος κακοδαιμονίαν καὶ ἐν πολλαῖς καὶ θλιβραῖς ἀπομνήσεσι καὶ σπατάλαις περιπίπτομεν. Ἐν δὲ ταῖς κακοδαιμονίαις κατατρομάζομεν, καὶ ἀπελιπίζομεν προσφερόμενοι εἰς τὴν θείαν ἢ τὴν Κυβερνητικὴν ἀντίληψιν, καὶ τοῦτο διότι δὲν παραδειγματίζομεθα, ἢ διότι δὲν θέλομεν νὰ συγκρατήσωμεν ἐν τῇ μνήμῃ ἡμῶν τὸ νηπιῶθεν διδάχθην ὑπὸ τῆς παλαιᾶς γραφῆς τῶν ἐπτὰ παχέων ἀγγελῶν καὶ τῶν ἐπτὰ ἰσῶν τοῦ Φαραῶ· δηλαδὴ ὅτι κατόπιν εὐδαιμονίας θὰ συναντήσωμεν καὶ κακοδαιμονίαν, ἢ ὅτι μετὰ τὴν ἀνωφρείαν θὰ προκῆψῃ καὶ κατωφρεία. Τῆς ἀληθείας ταύτης παράδειγμα φέρω τοὺς Λεβαδίαις, οἵτινες ἀποτομῶς εὐδαιμονήσαντες κατὰ τὰ 1862 ὡς ἐκ τῆς ὑψώσεως τῶν τιμῶν βαμβακίων, κατόπιν τοῦ ἀμερικανικοῦ πολέμου, ἐμέθυσαν εἰς τοιοῦτον σημεῖον ὥστε κατεσπατάλουν ἀπερικέπτως καὶ ἀσώτως πᾶν τὸ περισσεῦον ἐκ τῶν ἐσόδων εἰσοδημάτων τοῦ βαμβακοῦ εἰσελθόντος εἰς τὴν καταστροφικὴν πολυτέλειαν· καὶ ὅταν ἐπῆλθον τὰ ἐπτὰ ἔτη τῶν ἰσῶν ἀγγελῶν, ἤτοι ἡ μείωσις τῶν τιμῶν βαμβακίων εὐρέθησαν καθολικῶς ἀπροδιάθετοι ἐν τῇ συμφορᾷ καὶ κατεστάθησαν δυστυχέστεροι πρὸς ὅσον ἦσαν πρὶν τῆς εὐδαιμονίας, λέγω δὲ δυστυχέστεροι διότι ἔμειναν μὲ μόνον τὸ κέρδος τῶν ἐλαττωμάτων, παρ' ὧν ἀσυνέτως ἐπροικίσθησαν ὑπὸ τῆς εὐδαιμονίας καὶ τοῦ πολιτισμοῦ τοῦτ' αὐτὰ δύναται τις εἰπεῖν καὶ περὶ τῆς ἐπαρχίας Ἠλείας· εἴθε ἡ πολυτέλεια ἐν τοῖς χωρίοις εἶναι ἀξία θαυμασμοῦ ὑφ' ὅλας τὰς ἐπόψεις· παράδειγμα ἀκόμη δύναται νὰ φέρω τοὺς Πειραιεῖς, πρὸς οὓς ἡ Τράπεζα διαψιλῶς χορηγήσασα πιστώσεις, καὶ κατόπιν πειραθεῖσα νὰ εἰσπράξῃ αὐτὰς ἐπὶ νεγκαν οὐ μικρὰν συμφορὰν. Τοῦτ' αὐτὸ ῥητέον καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν κοινωνίαν καὶ πᾶσαν ἄλλην Ἑλληνικὴν.

Ἐν τοιαύτῃ καταστάσει εὐρισκόμενης τῆς Ἑλληνικῆς κοινωνίας ἂν ἐπιβλητικῶς προσέλθῃ κτηματικὴ τις τράπεζα πρὸς εὐκολίαν τῶν κτηματιῶν, ὑπάρχει σχεδὸν βεβαίως ὁ φόβος, ὅτι τὰ λείστα τῶν χορηγηθησομένων χρημάτων, διὰ μίαν

ἐν ἐκάστῳ εἶσι παρεχομένων, θ' ἀναλωθῶσιν εἰς δαπάνας πολυτελείας καὶ ἄλλας ἀσώτους καὶ εὐλαχίστον μέρος αὐτῶν θὰ χρησιμεύσῃ πρὸς προαγὴν τῆς γῆς.

Ἐκ τοῦτου δύναται τις τόλμῃσι εἰπεῖν, ὅτι τὰ χορηγούμενα χρήματα ὑπὸ τῶν τοκογλόφων ἢ ἀπολύτως τοκιστῶν χρησιμοποιοῦνται ἐπωφελέστερον πρὸς προαγὴν τῆς παραγωγῆς, καθὼ διδόμενα ἐκ διαλειμμάτων καὶ δι' ὀριζόμενον σκοπὸν καλλιέργειας.

Ἀληθῶς ὁ τόκος ἐν Ἑλλάδι εἶναι λίαν ὑπέρογκος, μὴδ' ἐκεῖνου τῶν Τραπεζῶν ἐξαιρουμένου, καὶ λίαν δυσανάλογος πρὸς τὸν τόκον τῶν δυτικῶν ἐπικρατειῶν· καθόσον μεταξὺ τοῦ ἐνός μέχρι τριῶν τοῖς ο)ο κατ' ἔτος, κατὰ μέσον ὄρον, ὑπάρχει μεγίστη διαφορά ἀπὸ τοῦ 8,10 καὶ 20 τοῖς ο)ο καὶ κάπου κάπου 30 καὶ 50 ἀλλὰ τὰ αἰτία τοῦ στυγνοῦ φωνάζοντος τούτου κακοῦ, δὲν πρέπει ν' ἀποδοθῶσιν εἰς τὴν ἑλλειψιν κεφαλαίων, ἀλλ' εἰς τὴν ἑλλειψιν πίστεως καὶ ἀσφαλείας.

Ὅντως τὸ κεφάλαιον ἔχει ἐνστικτοῦς τινὰς διύτητας ἢ ψυχώσεις, κατὰ τὸν Ἀποστολίδην, αἵ τινες τὸ ὠθοῦσιν αὐτομάτως ὅπου εὐρίσκει συμφέρον καὶ πρωτίτως ἀσφάλειαν· καὶ συμφέρον μὲν μέγα εὐρίσκει ἐν Ἑλλάδι, ἀλλ' ἀσφάλειαν οὐδεμίαν, ὡς τοῦτο ἐστὶ πανθομολογούμενον· καὶ πῶς τὸ κεφάλαιον δύναται νὰ μὴ τρομάξῃ τὴν Ἑλληνικὴν κοινωνίαν, ὅποταν ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Βουλῇ προβάλλωνται στρεψόδοκοι ἐνστάσεις, προκειμένου νὰ πληρωθῇ δανειστῆς ἀδιαφιλονητῆς ἔχων λαμβάνειν παρὰ τοῦ Δημοσίου; Πῶς τὸ κεφάλαιον δύναται νὰ εὐρῆ δμαλὴν τὴν εἰς Ἑλλάδα ἄγουσαν, ὅποταν ὁ ἔχων λαμβάνειν καὶ εἰς τὰ δικαστήρια καταφεύγων θὰ διανύσῃ ἔτη βίου ἐλλείψαν ὅπως εὐρῆ τὸ δίκαιον τοῦ; Πῶς τὸ κεφάλαιον δύναται νὰ συμπαθήσῃ πρὸς ἡμᾶς, ὅποταν τὸ ἀνώτατον δικαστήριον ὁ Ἄρειος Πάγος ἠαζέται ἐξαιεῖν καὶ δεκαετίαν ὀλοκληρῶν, ἵνα ἡ ζητήσῃ ὑπόθεσιν τινὰς; (τὸ κατ' ἐμὲ ἤθελον προτιμήσει τὸ εἰρηνοδικεῖον Βιτρινιτζῆς ὅπως ἐξελίξῃ ὡς ἕνα ὅρον ταχύτερα). Πῶς τὸ κεφάλαιον θὰ αἰσθανθῇ τὴν ἀγαθὴν ψύχωσιν αὐτοῦ, ὅπως θεραπεύσῃ τὰς οἰκονομικὰς ἡμῶν πληγὰς, ἀφοῦ τὴν προνομίαν συνεκεντρώθησαν ταῖς Τραπεζαῖς; οἱ ἀτυχεῖς ἰδιῶται, οἱ δι' ἰδῶτος καὶ αἵματος κεντημένοι κεφάλαια, ἀδυνατοῦσι νὰ ἐκτελέσωσι μὴ ἀπόφασιν καὶ νὰ ἐκποιήσωσιν κτήματα ἀνευ ἀγῶνων μακρῶν καὶ κινδύνων;

Ὅθεν φρονῶ, ὅτι τὸ ἐπιβαλλόμενον κεφάλαιον ὅποταν ἡ ψύχωσις τοῦ δέν τὸ ὠθεῖ δὲν δύναται νὰ ἔχη καρπὸς ὠφελίμους· καὶ πάντως πρέπει νὰ ληφθῇ Κυβερνητικὴ καὶ νομοθετικὴ πρόνοια πρὸς ἐξασφάλισσιν τοῦ κεφαλαίου, ἵνα τοῦτο αὐτομάτως καὶ ἡρέμα εἰσρεύσῃ ἐκ τῶν χρηματιστικῶν κέντρων, ὅποθεν ἡ μεταφορὰ εἶναι εὐχερέστερη δι' ἐνός καὶ μόνου τηλεγραφήματος.

Ὅστε τὸ συμπέρασμα μου εἶναι ὅτι ἡ ἐπιβλημένη κτηματικὴ Τράπεζα, ὑφ' οὗ ὄρου ἵενουργεῖ ἢ συναλλαγὴ καὶ ὁ ψευδοπολιτισμὸς δὲν θέλει ἀποβῆ ὅσον προσδοκῶμεν ἐπωφελῆς τῇ οἰκονομικῇ ἀναπτύξει τῆς παραγωγῆς.

Λοιπὸν τὸ πρακτικώτερον καὶ ἐπωφελέστερον μέσον, τὸ γὰρ νῦν ἔχον, εἶναι ἐκεῖνο τοῦταμεῖου Ἀλμύνης ὅπερ προτείνειν ὁ κ. Ἀναγνωστόπουλος καὶ ὅπερ παρεδέχθη καὶ συνέστησεν ἡ τε Γαλλία καὶ Τουρκία, ἢ δὲ διεύθυνσις τούτου, ἥτις δέον ν' ἀνατεθῇ εἰς χεῖρας ἐντίμων, ἐμπρόνων καὶ πεφοτισμένων δύναται πολυτρόπως νὰ ὠφελήσῃ τὸ προϊόν μας καὶ πρωτίτως ὅπως προαχθῇ ἡ κατανάλωσις ἐν τῇ φυσικῇ αὐτοῦ θέσει· καὶ πράγματι δὲν ἔχει ν' ἀσφαλῆθῃ εἰς ἐφευρέσεις καὶ ἀνακαλύψεις νέων μέσων, καθόσον ὑπάρχει πρὸς χεῖρον τὸ παράδειγμα τοῦ τρόπου καθ' ὃν κατορθώθη ἡ παγκόσμιος χρῆσις τοῦ τεύου καὶ ἄλλων προϊόντων. Ἀλλὰ πρὸς παρασκευὴν τοῦ τεύου ἀπαιτεῖται πυρὰ, χύτρος, κύπελον καὶ ζάχαρις, ἐνῶ διὰ τὴν σταφίδα οὐδένος τούτων ἐστὶ χρεία, οὐδὲν προχειροτάτης τῆς χρήσεώς της ἐν τῇ φυσικῇ

Δημοτικά

αυτής καταστάσει και ούτως οποίας δυσκείας θέλει απαντήσει ο παίς ή ο εργάτης άλλων κρατών και Ήπειρων, όπως δώση μίαν πεντάραν ή μίαν δεκάραν διά ν' αγοράση μίαν ή δύο θράκας σταφίδα και θέτων ταύτην εις τήν τσέπην του δύναται να τρώγη εν παντι τόπω και χρόνῳ και εν ταίς έδαίς και εν ταίς άγροίς και παντού νύκτωρ τε και ήμέρας

Πλην τούτου ή διεύθυνσις του ταμείου αυτού θέλει είσθαι άγρυπνος φύλαξ τής έπαράτου φυλαξήρας, και εν τυχούση ανάγκη θέλει προσέλθει ως φραγμός και πολέμιος αυτής, άμα δέ και άρωγός, τοίς θ μη γένετο, προσβληθπομένοις κτήμασιν. Η φρόνησις άπαιτεί όπως προνοήσομεν και έτοιμασώμεν πριν ή τὸ κακόν άναφανή ή αυτή διεύθυνσις δύναται να φροντίση και συνεννοήη μετὰ οίνοποιητικῶν έταιριῶν, και παντός άλλου, ος εις δύναται να ώρελήση τὸ προϊόν μας.

Δεύτερον δέ μέσον δι' οὗ δύναται να προαχθῆ ή κατανάλωσις είναι εὐθηνία τῶν τιμῶν εν ταίς τόποις τής καταναλώσεως· αυτή δέ δύναται να επιτευχθῆ άνευ ζήμιας τής παραγωγής δια τής μειώσεως ή καταργήσεως του δασμολογικοῦ φόρου εν ταίς τόποις τής καταναλώσεως, και τούτο εὐτυχῶς είναι έγγύς· να επιτευχθῆ εν Αμερική, δια τῶν συντόνων και έμφροῶν ένεργειῶν τής ημετέρας Κυβερνήσεως συνεκείη τής πρωτοβουλίας του Συλλόγου ος εις δύναται να κωχυθῆ επί τούτου ήμετέτω.

Κατά τήν έμῴν θθον γνώμην, εκ τῶν προταθέντων ὑπέρ τής σταφίδος μέτρων, τὸ σΤαμίον τής Αμύνης· ο έστί τὸ μόνον προσήκον εις τήν ιδιωτικήν ένεργείαν και οτι περι τούτο έδει να περιστραφῆ αυτή, άρωγῶν έχουσα τήν Κυβέρνησιν.

Μετὰ τὸν έλεγχον ὄλων τῶν προταθέντων λατρικῶν, οί ὑπέρ τής σταφίδος ενδιαφερόμενοι δέου να συγκεντρώσωσι τήν προσοχήν των και τήν ένεργείαν των επί του ὡς άποτελεσματικώτερου κριθέντος. Αλλά πρὸς τούτο ὑπάρχει ανάγκη ένός κέντρου συνεννοήσεως και έργασίας· ὡς και παλληλότερον τοιοῦτον κέντρον προτείνω τὸν έν ταῦθα Εμπορικόν Σύλλογον «Ερμής», διότι και τὰ αναγκαία φῶτα κέκτηται και πλείστον ὅσον έδειξεν ενδιαφέρον πρὸς ὅρθη λύσιν του ζητήματος.

Κατ' έμῆ φρονῶ οτι ὁ Σύλλογος οὔτος έφείλει να συνέλθῃ ὅσον τάχιστα και εἰτεέν σώματι, εἰτε δι' έπιτροπής εκ τῶν εἰδικωτερώων μελῶν του, να καταρτίσῃ μέχρι τῶν εσχάτων λεπτομερειῶν Καταστατικόν του έν λόγω ταμείου τής Αμύνης· να έρση διλονότι τούς πόρους του ταμείου του, τούς τρόπους τής εξασφαλισεως των, τὸ σύστημα τής διεύθυνσεως και διαχειρίσεως, να προσδιορίσῃ τὰ μέσα δι' ὧν θέλει επιδιώξει τὸ ταμίον τούτο τὸν σκοπόν του και να καθορίσῃ τήν σχέσιν αὐτοῦ πρὸς τήν Κυβέρνησιν τής χώρας. Τούτου γενομένου ὁ Σύλλογος να διαβιβάσῃ τὸ έργον του δι' ιδίας έπιτροπής πρὸς τήν Κυβέρνησιν, να ζητήσῃ τήν γνώμην αὐτῆς, να λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰς παρατηρήσεις της και τὰς τροποποιήσεις της και από κοινού ὡς εἰπεῖν, να θέσωσιν εις πρᾶξιν τὸ έργον.

Δέν πρέπει να περιοριζώμεθα μόνον εις εὐχὰς και αίτήματα· πρέπει να εργασθώμεν και να παρασκευάσωμεν τὸ έργον τής Κυβερνήσεως. Βάν τὸ περι οὗ πρόκειται ίδρυμα τεθῆ από του Συλλόγου επί ασφαλῶν θεσέων, ὑπόσχεται δέ ή ίδρυσις του αγαθά άποτελέσματα επί τής τύχης τής σταφίδος, ὡς ὤμεν άπαντες βεβαίαι οτι ή Κυβέρνησις οὐμόνον θέλει ελθεῖ άρωγός εις τὸ έργον, αλλά και θέλει υιοθετήσῃ αὐτὸ μετὰ στοργῆς, διαβλέπουσα, εν τῆ έγνωσμένη αὐτῆς εὐθουκρίσῃ, οτι μέγα εκ τούτου θέλει προκύψει αγαθὸν δια τε τὰ άτομα και τὸ Κράτος.

Δέξασθε, φίλε κ. Συντάκτα κτλ.

A. Δάρας

Περὶ τῶν ημετέρων δημοτικῶν πραγμάτων ελάχιστος πλέον γίνεται λόγος εν τε τῷ δημοσίῳ τύπῳ και εν ιδιωτικῶν κύκλοις, εκ τούτου δέ εδύνατό τις να εικάσῃ οτι τὸ δημοτικὸν ήμῶν σύστημα έβελτιώθη και έπαυσε να διδῆ άφορμάς εις αιτιάσεις και παράπονα. Έντούτοις οὐδέν τούτου άνακριθέστερον· εάν δέ δέν άκούονται πλέον αιτιάσεις και παράπονα, τούτα άφείλεται εις τήν συνήθειαν. Έβουεθίσασμεν εις τήν ὑφισταμένην δημοτικήν κατάστασιν και άπωλέσαμεν πᾶσαν έλπίδα βελτιώσεως αὐτῆς· διότι τὸ δημοτικὸν σύστημα παραπαίει πάντοτε και άπαύστως συντελεῖ εις τήν κακοδαιμονίαν του τόπου. Είναι μὲν άληθές οτι οί γνωρίζοντες πρὸ ήμῶν τὰ πρόσωπα και τὰ πράγματα, οὐδεμίαν είχαν άναρτήση έλπίδα βελτιώσεως τής τύχης τῶν δημοτικῶν πραγμάτων, άφ' ής ή τύχη αὐτῶν αὐτη ένεπιστευθῆ εις χεῖρας τῶν σήμερα διαχειριζομένων αὐτῶ, άλλ' είχαν εντούτοις έλπίσει άτόπως οτι τὸ δημοτικὸν ήμῶν σύστημα ή ήθελε πέσει ὑπό τὸ βάρος τής ιδίας άσταθαιίας, ή ήθελε συντριβῆ ὑπό τής προϋσταμένης άρχῆς, εις ήν γνωστή έγένετο έγκαίρως ή ποιότης του διεπόντος ήμᾶς δημοτικοῦ συστήματος. Είπομεν οτι άτόπως είχαν έλπίσει τούτο, διότι έφειλον να γνωρίζωσιν οτι εν Ελλάδι τήν ένεργείαν τῶν προϋσταμένων άρχῶν δέν κανονίζει τὸ καθήκον και αἱ ὑπαγορεύσεις του κοινοῦ συμφέροντος, άλλ' αἱ πολιτικαί βλέψεις και τὸ κομματικὸν συμφέρον ήσαν διασθεθειμένοι ὑπέρ τής ημετέρας δημοτικῆς άρχῆς.

Μετὰ τὸ αναγκαίον τούτο προοίμιον έρωτᾶται πῶς βαινει ή ημετέρα δημοτικὴ άρχή εις τήν εκπλήρωσιν του προορισμοῦ της και ποία τὰ εκ ταύτης άποτελέσματα επί του τόπου. Η άπάντησις είναι εύκολος, εκ αὐτῶν τῶν πραγμάτων αἴτινα μόνον οὐκ φωνῆν άφίνουν κατά τής άρχῆς ταύτης. Η ημετέρα δημοτικὴ άρχή βαινει άπαραεγγίτως τὸν δρόμον ὃν έχάραξεν εις έαυτήν άφ' ής ήμέρας τῆ ένεπιστευθῆσαν αἱ τύχαι του Δήμου. Ποία τις είναι ή ὁδός αὐτῆ δέν είναι ανάγκη να εἰπωμεν· έγκατάλειψις τῶν πάντων ή εις τήν τύχην των, ή εις τούς παρασίτους του κόμματος. Η διαχειρήσις του δημοτικοῦ χρήματος διενεργείται άπόνω, οί δημοτικοί πόροι ή παραμελοῦνται ή σπαταλῶνται· τὰ δημοτικά συμφέροντα οὐδαμῶς προστατεύονται· ή άστυνομία τής πόλεως έγκαταλείπεται ή άγροτική είναι άγνωστος, ή καθαριότης άπέθῃ άντικείμενον αἰσχαροεδείας· οί επιτήδειοι έπωφελοῦμενον τής καταστάσεως ταύτης έκμεταλλεῦνται παράνομα ὄφελῆ εκ τής δημοτικῆς περιουσίας· ή δημοτικὴ άρχή διαθέτουσα τὸ δημοτ. χρήμα, οὐ μόνον δέν γνωρίζει ὅριον εις τήν σπατάλην, αλλά διαθέτει αὐτὸ εκτός του Νόμου και τῶν αποφάσεων του δημοτικοῦ συμβουλίου. Ένῶ δέ έσημέραι ή οικονομική κατάστασις του δήμου εν γένει άποβαίνει οἰκτροτέρα, οὐδεμία φροντις καταβάλλεται πρὸς κανονισμόν ή διαρρύμισιν αὐτῆς. Οὕτω δέ άπειλείται τὸ χάος και τὸ άδιέξοδον εις τήν οικονομικήν κατάστασιν του Δήμου, ήτις τόσο στενωδς συνδέεται με τήν οικονομικήν ὄσιν του τόπου.

Εἰς τήν ὀλεθρίαν ταύτην φράν τῶν Δημοτικῶν πραγμάτων τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον, συνστάμενον κατά τὸ πλείστον εξ άξιώσιμων συμπολιτῶν, προσεπάθησε να θέσῃ φραγμὸν δια παντοίων μέσων· έφ' ὅσον δέ τὰ μέλη αὐτοῦ, ήνωμένα εν τῆ ιδέα τής εκπληρώσεως του καθήκοντος, άντέτασσαν τὸν φραγμὸν τούτον, τὰ πράγματα μέχρι τινὸς έσώζοντο· από τινος ὅμως ή αντίστασις του Συμβουλίου έγένετο χαλαρωτέρα και τὸ κακὸν άπειλεῖ να ὑπερχυλήσῃ. Δέν θέλομεν να πιστεύσωμεν άκόμα τούς ρεομένους άνα τὰ στόματα λόγους τής χαλαρώσεως ταύτης, διότι ή πλειψηφία αὐτοῦ συγκρατεῖται ειςεί εν τῆ ιδέα του καθήκοντος και χάριν τῆς αξιοπρεπείας του σώ-

ματος δέν αναγράφομεν τὰ λεγόμενα· οὔτε να στιγματίσωμεν έπιχειροῦμεν τὰ ὀλίγιστα εκείνα μέλη του συμβουλίου, αἴτινα επιλήθμενα γενομένα τῶν στοιχειωδεστέρων καθήκοντων των, τήν ψήφον αὐτῶν διαβέτουσιν κατά τὰς εκάστοτε ὑπαγορεύσεις τῶν ρουσφετολογικῶν συμφερότων των, διότι τὰ μέλη ταῦτα πρὸ καιροῦ θεωροῦνται ήθικῶς άναξίχρεα και είναι άνάξια να γίνεται περι αὐτῶν λόγος.

Τήν κατά του κ. Δημάρχου άντιδρῶσιν επιβάλλει τῷ Δημοτ. Συμβουλίῳ τὸ συμφέρον του Δήμου και τῶν δημοτῶν, ήμεῖς δέν προτρέποντες εις τήν αντίστασιν ταύτην, ὅχι μόνον δέν κινούμεθα εκ προσωπικῆς ή πολιτικῆς έχθρας, αλλά νομίζομεν οτι δι' αὐτοῦ παρέχομεν ὑπηρεσίαν αὐτῷ τῷ κ. Δημάρχῳ. Έφ' ὅσον δέν θέλει να γίνῃ φειδωλότερος εις τήν διαχείρισιν του δημοτικοῦ χρήματος, εύλαβέστερος πρὸς τὰς αποφάσεις του δημοτικοῦ Συμβουλίου και τὰ κελεύσματα του Νόμου, δέν έργάζεται δέ εις τήν τακτοποίησιν τῶν οικονομικῶν του Δήμου, άλλ' έννοεῖ να τὰ ὄβῃσῃ κατά κρημνῶν, τὸ δημοτικὸν Συμβούλιον άρνούμενον τῷ κ. Δημάρχῳ τὰ μέσα δι' ὧν δύναται ὅστος ν' άναπτύξῃ τὰ διαχειριστὰ αὐτοῦ ελαττώματα, οὐ μόνον τὸ άληθές του δήμου συμφέρον εξυπηρετεῖ, αλλά και εις τὸν ίδιον κ. Δήμαρχον σπουδαίαν προσφέρει ὑπηρεσίαν, σώζον αὐτὸν τής κατακρίσεως οτι έγένετο ὁ καταστροφῆς του τόπου.

Δέν εἴμεθα εκ τῶν εκ συστήματος αντιδρόντων τῷ κ. Δημάρχῳ, οὐδεὶς δι' ἴσους πλείοτερον ήμῶν ήθελεν χαρεῖ επί τῆ επιτυχεῖ διεξαγωγῆ τής άρχῆς εις ήν τὸν εκάλεσεν ή ψήφρις τῶν συνδημοτῶν του· οὔτε άδιάφοροι οὔτε άναίσθητοι εἴμεθα πρὸς τὰ μεγάλα δημοτικά έργα, ή τήν θεραπείαν τῶν αναγκῶν του τόπου, αλλά φρονούμεν οτι έφ' ὅσον εν τῆ συντελέσει τῶν έργων δέν επικρατεῖ άκρος εὐδασμός πρὸς τὸ δημοτικὸν χρέμα και ή θεραπεία τῶν αναγκῶν δέν γίνεται λολογισμένως και αναλόγως τῶν οικονομικῶν δυνάμεων του τόπου, προτιμώμεν τήν στασιμότητα, τής καταστροφικῆς πυργοποιίας και τήν αδράνειαν του κ. Δημάρχου τής εξαντλητικῆς δραστηριότητός του.

Ο κ. Δήμαρχος επιμένει ζητῶν εκ του δημοτικοῦ συμβουλίου να τῷ επιτραπῆ μέγα δάνειον δι' οὗ ν' άνακεφαλαιώσῃ δια του πλείοτερου αὐτοῦ μέρους τὰ ὑφισταμένα χρέη του Δήμου και δια του λοιποῦ μέρους αὐτοῦ να συντελέσῃ έργα δημοτικά εξωραίσμου. Φρονούμεν οτι τὸ Δημοτ. Συμβούλιον καθήκον έχει ν' άρνῆθῆ τῷ κ. Δημάρχῳ τὸ ζητούμενον δάνειον, διότι οὔτος έδειξε μέχρι τούδε οτι οὐδεμίαν έχει διαχειριστικήν ικανότητα, ὀλίγην έπιθυμίαν εις τακτοποίησιν τῶν οικονομικῶν του Δήμου, και ὀλιγίστην δύναμιν ν' άντιταχθῆ εις τούς άζιούοντας, κομματικῶ δικαιώματι, να καρποθῶσι παράνομα ὄφελήματα εκ του δανείου τούτου. Τήν άπόδειξιν τούτου δέν έχουεν ανάγκην να ζητήσωμεν μακράν, ή εις μεμακρυσμένην άφ' ήμῶν έποχὴν· ὑπομιμηθήσομεν μόνον οτι ὁ κ. Δήμαρχος, διεχειρίσατο μέχρι τούδε μικρὰ τινα δάνεια πρὸς δεδομένους σκοπούς και οτι εν τῆ διαχειρίσει αὐτῶν έδειχθῆ άνευλαβῆς πρὸς τὸν νόμον και τὰς αποφάσεις του δημοτ. Συμβουλίου, άπειδῆς δέ εις φιλικῶς παροχάς.

Τὸ δημοτ. Συμβούλιον οφείλει θθην ήδη, ὅπου ταν άκόμη ένασχολεῖται εις τήν συζήτησιν και επιψήφισιν του προϋπολογισμοῦ, να κανονίξῃ τήν ψήφον του πρὸς τήν διαχειριστικήν ικανότητα του κ. Δημάρχου, πρὸς τήν παρελθούσαν πείραν και πρὸς τὰς οικονομικὰς δυνάμεις του τόπου. Η έδέα τῶν δανείων πρέπει να άποκρουσθῆ εκ του Συμβουλίου· δια τῶν δανείων δέν πρέπει να ικανοποιῶνται σπάταλοι τάσεις· δια τῶν δανείων δέν πρέπει να συντελώμεν έργα πολυτελείας πολυδάπανα· δια τῶν δανείων δέν πρέπει να θεραπεύωνται αἱ τακτικαί άνάγκαι του δήμου, διότι τούτο φέρει εις τήν χρεωκοπίαν· δια τῶν δανείων δέν πρέπει να φηγορεύομεν οί Δήμαρχοι, διότι και μακράν αὐτῶν έχουν στάδιον αγαθῆς ένεργείας

ὅπερ τοῦ τόπου καὶ ἀνευ αὐτῶν δύνανται ν' ἀνα-
πτύξωσι τὴν ἰκανότητά των, ἐὰν ἔχωσι τοιαύτην.

ΔΙΑΦΟΡΑ

Ἡ ἀστυνομία ἡμῶν διατελεῖ γαλαρωμένη, οὐδ' ἔχνος αὐτῆς φαίνεται πού. Εἰς τοῦ κ. Ἀστυνόμου τὴν ἀνεπάρκειαν ἐπιπροστίθεται καὶ ἡ πρὸς τὸν κ. Δήμαρχον διάστασις αὐτοῦ εἰς ἣν περιήλθεν ἐπ' ἐσχάτων καὶ οὕτω συμπληροῦται ἡ ἀθλιότης τῶν ἀστυνομικῶν ἡμῶν πραγμάτων. Πόλις οἷα ἡ ἡμετέρα ἔχει ἀνάγκη πληρεστέρως Ἀστυνομίας, ἀπεδείχθη δὲ ὅτι ἡ Δημοτικὴ ἀρχὴ ἡμῶν εἶναι ἀ-
νίκανος νὰ ἰδρῶσῃ τοιαύτην Ἀστυνομίαν.

— Καὶ κατὰ τὴν ὥραν ταύτην τοῦ ἔτους τὸ πῶσιμον ὕδωρ λείπει ἐκ τῆς πόλεως. Ἰδίως τὰ πάνδεινα ὑφίστανται ἀπὸ κέντροι τινὲς συνοικίας τῆς πόλεως ἐκ τῆς ἐλλείψεως ὕδατος. Πτωχαὶ γυναῖκες περιφέρονται μὲ τὰς ὕδρας ἐπ' ὤμων ζητοῦσαι ὕδωρ εἰς μεμακρυσμένας κρήνας, περὶ αὐ-
τὰς δὲ συνάπτουσι μάχας, ἵνα λάβωσι τὸ ἀναγκαιῶν αὐτῆς ὕδωρ. Οἱ κάτοικοι τῆς συνοικίας Βλα-
τεροῦ ὑδρεύονται ἐκ τῆς παρὰ τὴν πλατείαν «Ἀ-
μαλίας» κρήνης. Τὸ ὕδωρ τῆς πόλεως, ἐξασφαλι-
ζόμενον καταλλήλως δύναται νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὰς ἀνάγκας διπλασίου πληθυσμοῦ, ἀλλ' ἡ ἐξασφαλί-
σις καὶ ὁ κανονισμὸς αὐτοῦ παραμελεῖται ἢ ἵνα πεισθῇ τὸ κοινὸν ὅτι ἐπέστη ὁ καιρὸς νὰ εἰσκομι-
σθῇ νέον ὕδωρ εἰς τὴν πόλιν καὶ χορηγηθῶσι τὰ μέσα τῆς εἰσκομιζέως τῷ κ. Δημάρχῳ, ἢ δικαιω-
θῇ ἡ ἡγενομένη πρό τινας ὑπὸ τοῦ ἰδίου μί-
σησις τοῦ ποσίου ὕδατος τῆς πόλεως, ἥτις τό-
σφ γενικῶς κατεδικάσθη.

— Κατὰ τὴν εἴσοδον τῆς ἀμαξοστοιχίας εἰς τὴν πόλιν τοῦ σιδηροδρόμου Ἀθηνῶν—Πατρῶν συμβαίνει τοῦτο τὸ ἀτοπον, ὅπερ πρέπει νὰ περι-
σταλῇ ἵνα μὴ ἔχωμεν θύματα: Ἀπὸ τοῦ σταθμοῦ Ἀγίου Διονυσίου παιδία πολλὰ ἀναρριχῶνται ἐπὶ τῶν θαγονίων καὶ ἐξ αὐτῶν κρεμάμενα διανύουσι, χάριν διασκεδάσεως, τὸ ἀπὸ τοῦ σταθμοῦ μέχρι τῆς κεφαλῆς τοῦ σιδηροδρόμου διάστημα. Παρα-
κλιόμενοι, ἐγκαίρως καὶ πρὶν κατακόψῃ ὁ συρμὸς κανὲν παιδίον, νὰ ληφθῇ πρόνοια πρὸς ἀποτροπὴν τοῦ ἀτόπου τούτου.

— Ὁ φίλος κ. Ἰωάννης Τσερετίδης δικηγόρος καὶ δημοτ. Σύμβουλος ἐμνηστεύσατο τὴν καλλι-
στην καὶ εὐηγμένην δεσποινίδα Ἐλισάβετ Ν. Θωμοπούλου, θυγατέρα τοῦ σεβαστοῦ ἡμῶν συμ-
πολίτου κ. Νικολ. Θωμοπούλου. Πρὸς ἀμφοτέρους τοὺς ἐντίμους οἴκους τοὺς συνδεομένους διὰ τῆς μνηστείας ταύτης ἀπευθίνει φιλικὰ συγχαρητή-
ριζ· ὁ «Φορολογούμενος» μετὰ τῶν πολυπληθῶν φίλων των.

— Τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν ἐκηδεύθη ἐνταῦ-
θα προσηκόντως ἡ σεβαστὴ συμπολιτὶς ἡμῶν Εἰ-
ρήνη Ἰω. Πόλου τελευταίως ἐν γήρατι βαθύ καὶ μετὰ πολλὰς ἐν τῷ βίῳ περιπετείας, ἀ-
πέστη καρτερικῶς καὶ χριστιανικῶς. Ἡ μακαρί-
τις καταγομένη ἐξ ἐπιφανοῦς ἐκ Μεσολογγίου οἴκου, συνεδέθη πρὸς ἕτερον ἀρχαῖον οἶκον τῆς πό-
λεως μας καὶ ἐγένετο μήτηρ φιλόστοργος καὶ πα-
ράδειγμα καλῆς καγαθῆς οἰκοδεσποίνης.

— Τὴν προσεχῆ Κυριακὴν ὁ ἱεροκέρυξ κ. Ἠλίας Βλαχόπουλος θέλει ὁμιλήσει ἐν τῷ Ναῷ τῆς Παν-
τανάσεως.

— Διατρίβει ἐνταῦθα χάριν οἰκογενειακῶν ὑπο-
θέσεων ὁ εὐπαιδευτὸς τοῦ Πυροβολικοῦ λοχίας Κωνσταντῖνος Βαγενᾶς.

ΜΕΤΕΠΙΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΠΑΤΡῶΝ

Θερμόμετρον

Θερμόμετρον

Παράτηρήσεις	Ποσὸν ὕδατος	Ἐλάτ.	Μέγισ.	Ἀνεμ. Νέφρη.	Ἰγρῶσ.	Ἰγρῶν.	Ἐνθόν.	Ἰαν. Βαρόμ.	Ἰαν.
Χιῶν ἐπὶ τῶν ὄρεων	6,09	14,09	5	BA	70 ^o / _o	5,06	7,97	765	13
νέα χιῶν	3,02	12,07	0	BA	74 ^o / _o	4,00	5,92	766	14
	3,05	12,05	3	BA	74 ^o / _o	2,07	4,03	766	15
	4,06	13,00	8	BA	74 ^o / _o	4,08	6,06	766	16
	6,03	12,00	0	Δ	54 ^o / _o	3,02	6,05	772	17
	1,05	14,07	0	Δ	58 ^o / _o	0,05	3,00	771	18
	9,02	15,02	4	NA	73 ^o / _o	6,05	8,05	770	19

Ὁ ἐπὶ τῆς πτωχεύσεως τοῦ Παναγῆ Παπαδη-
μητρακοπούλου εἰσηγητής. — Πρὸς τοὺς ἐπὶ τῆς
πτωχεύσεως ταύτης πιστωτάς. Εἰδοποιεῖσθε ὅτι
ἐντὸς εἴκοσιν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς
παρούσης, ὀφείλετε νὰ ἐμφανισθῆτε αὐτοπροσώπως
ἢ διὰ πληρεξουσίου ἐνώπιον τῶν δριστικῶν συνδί-
κων Βασιλείου Σεκοπούλου, Νικολάου Χρηστο-
δουλοπούλου καὶ Χρήστου Κοσοροπούλου, καὶ
παραδώσατε αὐτοῖς ἐπὶ ἀποδείξει τὰ δικαιόγρα-
φα σα μετὰ σημειώσεως τῶν ἔσων δικαιούσθαι
λαβεῖν, ἢ νὰ καταθέσθη εἰς τὸ δικαστικὸν γρα-
φεῖον μετὰ δὲ τὴν πάροδον τῆς εἰκοσαήμερου ταύ-
της διορίας καὶ ἐντὸς τῶν ἐπομένων τριᾶκοντα ἡμε-
ρῶν, καθ' ἑκάστην Τρίτην ὥραν 2—4 μ. μ. γενή-
σεται ἡ ἐξέτασις καὶ ἐπαλήθευσις τῶν δανείων
σας ἐν τῷ καταστήματι τοῦ Πρωτοδικείου Πα-
τρῶν.

Πάτριαι 19 Ἰανουαρίου 1889.
Ὁ ἐπὶ τῆς πτωχεύσεως εἰσηγητής
I. K. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ
διὰ τὴν ἀντιγραφὴν Πάτριαι ἀθημερῶν
Ὁ ὑπογραμματεὺς
A. ΤΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

Τὸ παρὰ τῷ Τελωνεῖῳ Πατρῶν τριώροφον
ξενοδοχεῖον τοῦ κ. Νικολάου Θωμοπούλου με-
ταρρυθμισθὲν καὶ διασκευασθὲν ἐνοικιάζεται,
περιλαμβανόν εἴκοσι δωμάτια ἐξ ὧν τρία εἰ-
σὶν αἰθούσαι.

ΚΟΥΡΕΙΟΝ « Η ΕΛΠΙΣ »

(κάτωθεν τῆς οἰκίας Δ. Γαύβου)

Ἐκομίσθησαν ἐσχάτως ἐξ Εὐρώπης διά-
φορα εἶδη πρὸς καλοπισμὸν τοῦ προσώπου, ὡς
καὶ ποικίλλη συλλογὴ ἀρωμάτων ἅτινα
προμηθεύεται τις διὰ μετριωτάτης τιμῆς.
Προσέλθετε, ἰδῆτε, ἀγοράσατε καὶ δοκιμάσατε
τὰ πρωτοφανῆ ἐνταῦθα εἶδη.

Οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ ἔχωσιν ἐνταῦθα διδασκαλί-
σας τῶν τέκνων των ἢ θαλαμηπόλους (Institu-
trices, gouvernantes etc.) δύνανται ν' ἀπειθ-
νονται θαρρούντως πρὸς τὴν
Mme E. BENNET
Rue S. Georges No 3
à Metz

ἥτις γνωστὴ παρ' ἡμῖν ἐκ τῶν ἐνταῦθα θυγα-
τρων τῆς, ἀναλαμβάνει ν' ἀνταποκριθῇ πρὸς πᾶσαν
παραγγελίαν καὶ νὰ εὐχαριστήσῃ τοὺς εἰς αὐτὴν
ἀπευθυνομένους.

Καθηγητὴς εὐμέθοδος εἰς τὴν Γαλλικὴν καὶ Γ-
ταλικὴν, ὑποσχόμενος τοῖς προσερχομένοις ταχέως
ἐκμάθησιν τῶν γλωσσῶν τούτων, δέχεται πρὸς
δόσεις ἰδιαιτέρας μὲ δίδακτρα μέτρια.
Ἡ διεύθυνσις τοῦ παρὰ τῷ ξενοδοχεῖῳ τῆς Εὐρώπης

Ἐνοικιάζεται τὸ ἀπέναντι τοῦ ἀρκτικ-
σταθμοῦ τοῦ σιδηροδρόμου Π. Α. Π. κεν-
νον καφενεῖον ἢ «Καλυδῶν.» Ἀπευθυντέον
τὸν κ. Μ. Χαϊρέτην.

ΠΟΤΟΠΟΙΕΙΟΝ

ΙΩΑΝΝΟΥ ΛΕΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Κείμενον ἀπέναντι τῆς οἰκίας τοῦ ἱατροῦ κ. Χι-
τζοπούλου.

Κατασκευάζει διάφορα ποτὰ ἐκ τῶν κοινῶν χη-
μικῶν ρακοπωλείων καὶ μάλιστα Μαστίχα
Χίου ἐκλεκτὴν καὶ ΠΟΤΑ ΒΥΡΩΠΙΚΑ, ἢ
Καφέ, κερασώ, σατρεζ, ἀνιζέτ, βορδῶ κλπ.
δι' ἅπαντα τιμὰς μέτριαι, ἀληθῶς μέτριαι.
δοκιμάσατε

Εἰς τὸ τυπογραφεῖον τοῦ «Φορολογούμε-
νου» πωλεῖται ἡ νεώσα ἐκδοθεῖσα ἱστορία τῶν Π-
τρῶν ὑπὸ Στεφ. Ν. Θωμοπούλου ἀντὶ δραχμῶν

Εἰς τὸ ΑΔΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟΝ

K. ΖΙΧΟΥ

(πληστον παντοπωλείου ἀδελφ. Καραμάνου)
Εὕρισκονται τὰ ἀριστα καὶ καθαρῶτα λου-
κάνικα ὄλων νέας κατασκευῆς, χροῖομέρι
ποιότητος πρώτης, μορταδέλα, καὶ σαλ-
τσετσιότο εὐρωπαϊκῆς κατασκευῆς ὡς καὶ
πρώτης ποιότητος ἐξ ἄρρενος χοίρου πάντοτε
μπριζόλες· ἐπίσης δὲ ξύγκι λιωμένον
καὶ δεδοκιμασμένον ὑπὸ οἰκοκυραίων καὶ τῶν
καλλιτέρων ξενοδόχων ὡς γλυκύτερον τοῦ καθαροῦ
τάτου βουτύρου — Δέχεται ὁ τεχνίτης Ζιχὸς
καὶ παραγγελίας ἐξ οἰκογενειῶν πρὸς κατασκευὴν
παντὸς εἶδους τῆς τέχνης του.